

COMPOST

1 INLEIDING

Deze procedure vervangt de procedures CMA/2/IV/A.1 tot en met CMA/2/IV/A.4.

2 DEFINITIES

Partij :

- een hoeveelheid van een stof die een eenheid vormt en waarvan aangenomen wordt dat ze uniforme kenmerken bezit.

Ondermonster :

- een hoeveelheid die op een bepaald punt uit de partij is genomen.

Verzamelmonster :

- het geheel van ondermonsters van éénzelfde partij.

Deelmonster :

- een representatief deel van het verzamelmonster.

Eindmonster :

- een representatief gedeelte van het deelmonster of van het verzamelmonster.

3 ALGEMENE OPMERKINGEN

Het is belangrijk om representatieve monsters te nemen enerzijds in de verschillende stadia van het composteringsproces en anderzijds van de substraten en de organische bodemverbeteringsmiddelen. Onderstaande bemonsteringsmethoden moeten toelaten monsters te nemen die representatief zijn voor een bepaalde hoeveelheid. De grootst mogelijke aandacht moet besteed worden aan de bemonstering, daar de verdere interpretaties gebeuren op de ontledingscijfers afkomstig van deze monsters.

De monsters moeten zo snel mogelijk worden genomen en bereid, met inachtneming van zodanige voorzorgsmaatregelen dat deze monsters representatief blijven voor het bemonsterd produkt. De bemonsteringsapparatuur alsmede de oppervlakken en recipiënten die bestemd zijn voor de monsters moeten zuiver en droog zijn.

De bemonsteringsapparaten moeten vervaardigd zijn uit materiaal dat de kenmerken van de te bemonsteren stoffen materieel niet beïnvloedt.

4 KWANTITATIEVE VEREISTEN

4.1 Partij

De grootte van de partij moet het mogelijk maken dat ieder deel van deze partij kan worden bemonsterd.

De maximale grootte bedraagt 100 ton of 150 m³. Indien de hoeveelheid stof die moet bemonsterd worden groter is dan de hiervoor genoemde kwantiteiten moet deze hoeveelheid in verschillende partijen worden ingedeeld (bv. een hoop van 500 m³ zal bestaan uit 3 partijen van 150 m³ en 1 partij van 50 m³).

4.2 Ondermonster

De ondermonsters moeten op willekeurige wijze uit de gehele partij worden genomen. De massa of het volume van elk ondermonster moet ongeveer gelijk zijn (minstens 0,2 kg of 0,3 l). De totale massa van de ondermonsters die bestemd zijn om het verzamelmonster te vormen moet minstens 12 kg of 17 l bedragen.

4.2.1 verpakte stoffen

Nadat het vereiste aantal te bemonsteren verpakkingen genomen is, zoals hieronder weergegeven, moet uit de inhoud van elke verpakking een gedeelte worden genomen. Eventueel dienen de monsters te worden genomen nadat de verpakkingen afzonderlijk zijn geledigd.

AANTAL VERPAKKINGEN	AANTAL TE BEMONSTEREN VERPAKKINGEN
1 tot 4	alle
5 tot 16	4
17 tot 25	5
26 tot 36	6
37 tot 49	7
50 tot 64	8
65 tot 81	9
82 tot 100	10
101 tot 121	11
122 tot 144	12
145 tot 169	13
170 tot 196	14
197 tot 225	15
226 tot 256	16
257 tot 289	17
290 tot 324	18
325 tot 361	19
362 tot 400	20
401 tot 441	21
442 tot 484	22
485 tot 526	23
527 tot 576	24
577 tot 625	25
626 tot 676	26
677 tot 729	27
730 tot 784	28
785 tot 841	29
842 tot 900	30
901 tot 961	31
962 tot 1024	32
1025 tot 1089	33
1090 tot 1156	34
1157 tot 1225	35

AANTAL VERPAKKINGEN	AANTAL TE BEMONSTEREN VERPAKKINGEN
1226 tot 1296	36
1297 tot 1369	37
1370 tot 1444	38
1445 tot 1521	39
meer dan 1522	40

4.2.2 onverpakte stoffen

De partij moet op denkbeeldige wijze in een aantal ongeveer gelijke delen worden verdeeld. Met behulp van een machine met laadschop wordt van boven naar onder een V-vormige insnijding gemaakt tot op halve hoogte. Per partij worden minstens 4 insnijdingen gemaakt en in iedere insnijding worden overeenkomstig onderstaande tabel een aantal ondermonsters genomen (maximum 10).

Indien bij het bemonsteren van onverpakte producten niet mogelijk is te voldoen aan de hierboven gestelde voorschriften, kan de bemonstering worden uitgevoerd wanneer de te bemonstere n partij in beweging is (laden of lossen). In dat geval kunnen monsters worden genomen van willekeurig gekozen delen als hieronder aangegeven terwijl de partij in beweging is.

GEWICHT VAN DE PARTIJ (ton)	MINIMUM AANTAL ONDERMONSTERS
0 tot 1,5	7
1,5 tot 3	8
3 tot 4	9
4 tot 5	10
5 tot 6	11
6 tot 7	12
7 tot 8	13
8 tot 9	14
9 tot 10	15
10 tot 11	16
11 tot 12	17
12 tot 14	18
14 tot 16	19
16 tot 18	20
18 tot 20	21
20 tot 22	22
22 tot 24	23
24 tot 26	24
26 tot 28	25
31 tot 33	26
33 tot 36	27
36 tot 39	28
39 tot 42	29
42 tot 45	30
45 tot 48	31
48 tot 51	32
51 tot 55	33
55 tot 58	34
58 tot 61	35
61 tot 65	36
65 tot 69	37
69 tot 72	38
72 tot 76	39
meer dan 76	40

4.3 Verzamelmonster

Per partij is één enkel verzamelmonster vereist. De ondermonsters worden samengevoegd zodat één enkel verzamelmonster tot stand komt. De grootte van het verzamelmonster bedraagt minstens 12 kg of 17 l.

4.4 Eindmonster

Elk verzamelmonster wordt zorgvuldig gemengd. Maak, indien nodig, de brokstukken fijn door ze eventueel van de massa te scheiden en vervolgens het geheel weer samen te voegen.

Verklein indien nodig de hoeveelheid verzamelmonster hetzij met behulp van een mechanische monsterverdeler hetzij door verdeling in kwartieren.

De grootte van het eindmonster mag niet minder bedragen dan 12 kg of 17 l.

Het monster moet in een daartoe geschikt luchtdicht recipiënt worden overgebracht. Alle nodige voorzorgen moeten worden genomen om elke wijziging van de eigenschappen van het monster te voorkomen, zowel tijdens het vervoer als bij de opslag of bewaring.

5 VERPAKKING VAN HET EINDMONSTER EN RAPPORT MONSTERNEMING

De recipiënten of verpakkingen moeten geëtiketteerd worden.

Voor elke monsterneming moet een rapport worden opgesteld op grond waarvan de bemonsterde partijen op ondubbelzinnige wijze kunnen worden geïdentificeerd.

Indien de bemonstering plaatsvindt in het kader van de controle op grondstoffen (K.B. van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten) of in het kader van de controle op afvalstoffen (Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en –beheer van 5 december 2003) moeten er respectievelijk drie en twee eindmonsters bereid en verzegeld worden.